

Noter fra byvandring i Brønshøj og Tingbjerg

Kære Finn & Kirsten.

Tak for en virkelig fin rundvisning, som gav os begge et indblik i både Brønshøj og Tingbjerg og samtidig introducerede os til flere rigtig interessante steder som mulige afsæt for samarbejdsprojekter med Metropolis.

Der er umiddelbart mange muligheder, og flere er lige til at gå til. På den anden side er det godt, at vi kigger overordnet på processen, perspektivet og sammenhængen, inden vi beslutter noget.

Da det pt ikke er besluttet, om der skal være et områdefornyelsesprojekt i Brønshøj eller Tingbjerg, er der ikke vide rammer og en langsigtet strategi på plads. Meldingen fra vores møde med Rikke Lequick Larsen fra Teknik- og Miljøforvaltningen var dog, at både Bellahøj og Tingbjerg er oplagte kandidater til områdefornyelse fra 2019, hvilket vil give større perspektiv og en klar strategisk kontekst for projekter og samtidig sikre flere ressourcer og større økonomi.

Det er dog, uanset områdefornyelsesplaner, vigtigt at kende til jeres indstillinger og prioriteringer, og eftersom det er jer, der har udvalgt de specifikke steder, vi har overvejet, er det allerede en prioritet.

Vi besøgte fem steder/kvarterer, alle med stort potentiale, synes vi, bortset fra Brønshøj Torv, som vi vælger ikke at inkludere i denne gennemgang. Her er der et klart behov for en anden form for byrum, men det er svært at se, hvordan Metropolis kan indgå i denne større, fysiske ændring af indretningen.

På trods af at der er tale om meget forskellige rum/steder med meget forskellige kontekster, er det slående, at tre bygninger/steder markerer sig ved at være høje og markante bygningsværker. Alle er desuden interessante akustiske rum – vandtårnet, amfi-scenen ved Bellahøj og det nye bibliotek i Tingbjerg.

Det er nærliggende at overveje det som udgangspunkt for en fælles ramme for tre helt anderledes, individuelle stedsfortællinger/-oplevelser. I vores efterbearbejdning har vi derfor taget udgangspunkt i stedernes individuelle karakter og kvaliteter samt deres potentiale som fællesrum med afsæt i forskellige lyd-/klangbilleder.

Denne trilogi af steder, symboler, rum og lydformater kan danne baggrund for en markant iscenesættelse som en metafortælling om, hvordan steder kan forvandles, hvordan nye fortællinger kan skabes for at styrke attraktionsværdi som oplevelsessteder, og hvordan man kan skabe transformationsprocesser i lokalsamfund.

1. Vandtårnet i Brønshøj

- Kontekst: Et unikt, særpræget rum med fantastisk arkitektur, enormt akustisk potentiale og enestående muligheder med et rum/café og storslået udsigt.
- Vandtårnet indgår i en strategisk plan om at blive et vigtigt kulturelt vartegn for området. Stedet er allerede ved at blive indrettet bedre ift. publikum.
- Der er allerede arbejdet med eksperimenterende lyd og lys, og det synes at være den oplagte tilgang til et projekt med evt. billeder/projektioner/bevægelser.
- Spørgsmålet er, hvordan man kan være med til at skabe en tilbagevendende interesse blandt publikum for at opdage og opleve dette rum i nye iscenesættelser, evt. som galleri og ikke blot med enkeltstående arrangementer.
- Nøgleord er bl.a. immersive rumoplevelser, konstruktioner, akustisk studio/rum, bevægelser i luft og mellem konstruktioner, udsigtstårn, lyde: abstrakt lyd, rumklang, efterklang, elektronisk lydbillede.
- Det giver mening at skabe et samarbejde med Urum, som allerede er i gang med at udvikle stedet som koncert-/installationsrum med samme tilgang. Urum har ansøgt Statens Kunstfond om støtte og afventer svar.
- Vi overvejer, om man i denne forbindelse evt. kan samarbejde om et internationalt indslag.
- Målet er at skabe interesse for og opbakning til indretningsprojektet og at bruge rummet som en sjælden performativ oplevelse.
- Metropolis kunne indgå i et samarbejde om et større projekt i 2019 eller 2020, f.eks. ved at invitere tre forskellige kunstnere til at arbejde med abstrakte lyd-/lys-/ruminstallationer som inspirationskilde.
- Aktion: Møde med Institut for Efterklang/Urum.

Institut for Efterklang:

- Der er blandt andet blevet lavet en ny indgang til tårnet, så brandmyndighedernes krav er blevet opfyldt og der bliver lavet en rampe, så handicappede får lettere adgang. Der kommer også ny belysning og et permanent lydsystem, så det bliver lettere at arrangere aktiviteter, fortsætter Rune Brink Hansen.

I forbindelse med indretningen og den fremtidige anvendelse af Brønshøj Vandtårn er der indledt et bredt samarbejde med blandt andet Arkitektskolen, Kunstakademiet, Statens Scenekunstscole og Danmarks Designskole samt et lokalt pladeselskab og naturligvis Brønshøj-Husum Lokaludvalg.

- Vi har søgt Statens Kunstfond og Tuborgfondet om midler til indretning af et nyt udstillingsrum ved navn "Urum", hvor man kan udnytte de helt særlige lydforhold i tårnet, som har en efterklang, der svinger mellem 2 og 40 sekunder for de mørkeste toner. Vi kalder det for Institut for Efterklang, og vores vision er at undersøge begrebet "efterklang" både som noget rent fysisk men også som de spor, vi som mennesker efterlader os.

2. Bellahøj

- Kontekst: Kvarteret er i sig selv en fantastisk arkitektonisk konstruktion med sine 29 funktionalistiske højhuse. Husenes høje placering med udsigt over København gør, at alle kender til stedet, men de færreste har hverken besøgt stedet eller set ud over byen fra et højhus, hvilket giver en fascinerede rumlig kontekst. Højhusene er i sig selv skulpturelle værker og indbyder til lys, lyd og fysisk interaktion.
- Som ramme er Bellahøj et utroligt levende og ekspressivt bylandskab med flere niveauer, hvilket skaber en levende ramme ideelt for fysiske udtryk. Stedet i sig selv er et scenografisk rum, hvor et performativt element dels kan kommentere og dels bearbejde arkitekturen fysisk og symbolsk.
- Den store amfi-scene med plads til 2000 personer er et meget interessant rum, som anvendes for lidt.
- Svagheden ved kvarteret er, at der er meget lidt interaktion mellem beboerne, få sociale/kulturelle initiativer, og den generelle slidtage præger stedet. Beboerforeningen er dog aktiv og vil gerne medvirke til at skabe liv på stedet. Der arrangeres bl.a. en årlig gadeteaterfestival.
- Vi synes umiddelbart, at man kan bearbejde stedet på tre forskellige måder, der lægger op til flere muligheder for permanente tiltag, for at skabe nye relationer blandt beboerne, og for at danne platforme for nye fælles aktiviteter. Samtidig inviteres omverdenen til at opleve stedet gennem tre forskellige kunstneriske greb.
 - **Koncept 1:** Konceptet hænger sammen med "lyd og rum"-konceptet introduceret ift. Vandtårnet. Konceptet bygger videre på et samarbejde med Copenhagen Phil og med en komponist (evt. Pierre Sauvageot fra Lieux Publics) om en komposition, der tager afsæt i beboernes egne stemmer og spilleevner/instrumenter.
 - Her er der mulighed for at involvere de, som spiller et instrument eller synger. Idéen er en visuel optakt med musiske indslag i boligerne, på balkoner, i de åbne trapperum, mellem bygningerne i et musiksk vandringslandskab med små indslag i et "frit" kakofonisk musikalsk forløb, der gradvis samles fysisk og til sidst manifesteres ved et fælleskoncept/komposition for orkester og lokale musikere ved amfi-scenen.

- Hvis idéen skal udvikles, holdes møde med Copenhagen Phil, og der arrangeres et besøg på stedet. Nøgleord: lydlandskab, øverum, spilleglæde, kom-sammen, bydelsorkester, symfoni.
- **Koncept 2** tager udgangspunkt i begrebet "udsigt", hvor beboere åbner deres hjem for andre, som får lov til at kigge ud over byen. Projektet handler om at visualisere og drømme om fremtiden / at tænke sig om / at være et andet sted / om håb.
- Man kan involvere forfattere, der arbejder sammen med lokale beboere. Forfattere og digtere knyttes til i residencies, hvor de interviewer beboere og evt. laver tekster sammen med dem. Tekster kan reciteres eller installeres som lydværker i lejligheder og på balkoner. Projektet forudsætter længere tids udvikling, evt. i 2020/21. Nøgleord: drømme, længsel, fremtid.
- **Koncept 3** bygger på at skabe bevægelsesrum, som forbinder boligblokkene med hinanden og forbinder jord med højde/himmel.
- Stedet bliver til et konstruktivistisk cirkus - et sted for kropskunstnere, bevægelseskunstnere, dansere, parkour-kunstnere, klatrefolk, luftdansere og cirkuskunstnere, som giver nye perspektiver og konkrete bearbejdningsrum af rummet. Der kan tilmed skabes hele nye tanker om, hvordan rum mellem bygninger kan anvendes fremover.
- Nøgleord: arkitektur som krop, rum som legeplads, krop som bevægelse, menneskelig skala. Det kan evt. allerede skabes i august 2019 som en del af Move It!-projektet, der afholdes ultimo august/primo september.

KIT/ Metropolis kan indgå i alle tre koncepter med medfinansiering.

3. Biblioteket i Tingbjerg

- Arkitektfirmaet Cobe har givet bydelen ved Tingbjerg et fantastisk vartegn og rum. Biblioteket er et smukt og unikt rum udefra og indefra. Det forbinder skolen med himlen og angiver et klart fælles sted, der hylder litteraturen og det talte ord. Det er samtidig vartegn for et område, der ellers kendes ved sine mange gårdhuse tegnet af Steen Eiler Rasmussen, som er stiliseret smukke, men samtidigt forbliver meget lukkede og monotone og næsten går i et med landskabet. De er designmæssigt skarpe og præcise, meget nordiske, men rungende sterile.
- Eftersom man har placeret dialog og samtale direkte nede i kvarteret på denne måde, synes vi, at det er oplagt at tage fat i netop samtale og menneskestemmer som afsæt for et projekt, der skal forbinde huset med sine brugere og omgivelser og samtidig forløse bygningens potentiale.

- Stedet fungerer, siger man, som bibliotek, men ikke som kulturhus. Derfor haster det at anvende stedet til noget, hvor mange mennesker kan komme og opleve stedet.
- Yderligere relevans opnås ved, at det er en meget mangfoldig beboersammensætning med alverdens sprog og alverdens fortællinger at formidle.
- Biblioteket er designet, så man kan høre alt, der bliver sagt fra de tre etager, men samtidig er alle skjult, således at rummet fungerer som oplæsningsrum eller et stort samtalerum uden behov for mikrofoner.
- Vi foreslår derfor, at der skabes et projekt med afsæt i stemmer og fortællinger, hvor lokale involveres, men hvor der også inviteres forfattere, digtere og sangere, som behersker disse sprog. Et projekt, der giver dette bibliotek en særlig kulturel placering og identitet, der udspringer af stedets arkitektur og stedets menneskelige potentiale og erfaringer. Projektet bør involvere skoler og børne- og ungdomsprojekter med fortællinger som afsæt.
- Metropolis vil nok ikke kunne bidrage økonomisk til dette projekt. Vores midler afgrænses til "scenekunst", men der findes både oplagte partnere og mange muligheder for at søge midler.
- Næste skridt bør være et fælles møde med Biblioteket, Skolen, Tingbjerg Lokalråd, Kultur Nord, m.fl.

4. **Voldene -**

- Voldene indgår i et større udviklingsprojekt med bl.a. Realdania og Staten, og der er allerede anvendt 175 mio. kr. til at genskabe stedet som en kultur-/naturpark. Dog er Københavns Kommune uden for denne kreds af kommuner og statsinstitutioner, og bl.a. derfor søges der alternative måder at aktivere arealerne i Københavns Kommunes område på. www.befaestningen.dk/besog/vestvolden
- Stedet er et Storkøbenhavns uopdagede, offentlige naturrum, der løber 25 km rundt om storbyen og samtidig forbinder fem kommuner (Rødovre, Hvidovre, Herlev, Frederiksberg, København).
- Her er det oplagt at sætte fokus på ruten og naturoplevelsen. I sig selv er det spændende for mange, men der er samtidig enestående muligheder for at anvende ruten som en form for kunst- eller oplevelsesrute. Der er interessant at fokusere på kanalen/vandfladen som der, hvor kunstværker kan placeres, og hvorfra de kan opleves fra begge sider. Projektet har potentiale til at involvere mange partnere, og en proces

kan igangsættes, såfremt man synes, at det skal videreudvikles i en form for fælles workshop med interessenter og visuelle kunstnere.

- Næste skridt er en workshop. Dernæst kan man arbejde med et residency-koncept med kunstnere, der inviteres til at komme med forslag til projektet, f.eks. gennem huskunstnerordningen.

Med venlig hilsen

Trevor Davies & Katrien Verwilt

Metropolis / Københavns Internationale Teater

www.metropolis.dk

København, 3. januar 2019